

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΒΙΩΜΑΤΑ, ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ, ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Ο διάλογος μεταξύ γονέων και παιδιών

Το ακόλουθο διασκευασμένο κείμενο στηρίχτηκε στην εισήγηση της Μαρίας Μαμασούλα, διευθύντριας του Μουσικού Γυμνασίου Αγρινίου, για τη λειτουργία της Σχολής Γονέων κατά το σχολικό έτος 2010-11. Ανακτήθηκε από τον ιστότοπο <http://gym-mous-agrin.ait.sch.gr> στις 25. 04. 2021.

Συχνά οι γονείς εκφράζουν παράπονα, γιατί τα παιδιά τους δεν τους μιλάνε, δεν τους λένε τα μυστικά τους ή τα προβλήματα που τα απασχολούν. Συνήθως είναι κλεισμένα στον εαυτό τους, αποφεύγουν να μοιράζονται ακόμη και απλά προβλήματα, ενώ εύκολα συζητούν με τους συνομηλίκους τους ή με κάποιους δασκάλους που εμπιστεύονται. Αν οι γονείς ανακαλύψουν ότι τα παιδιά τους εμπιστεύονται άλλους ανθρώπους και όχι αυτούς, συνήθως θίγονται, θυμώνουν, δεν το δέχονται με κανένα τρόπο. Γιατί, όμως, οι γονείς άφησαν τα πράγματα να φθάσουν εκεί; Γιατί δεν φρόντισαν να είναι κοντά στα παιδιά τους από τη μικρή ηλικία, ώστε στην εφηβεία να μην υπάρχει αυτή η απομάκρυνση; [...]

Οι γονείς δεν πρέπει να περιμένουν το παιδί να φτάσει στην εφηβεία, για να κάνουν διάλογο μαζί του. Από τη νηπιακή ηλικία πρέπει να έχουν μια σχετική επικοινωνία, που τη διατηρούν πάση θυσία, ιδίως κατά την εφηβεία. Τα θέματα προς συζήτηση πρέπει να είναι για το παιδί αφενός ενδιαφέροντα, αφετέρου ωφέλιμα. [...]

Βασικά, οι γονείς πρέπει να ξέρουν να κάνουν διάλογο. Ορισμένοι, λέγοντας ότι κάνουν διάλογο, εννοούν συνήθως ότι κάνουν υποδείξεις και δίνουν εντολές. Αυτό είναι μεγάλο λάθος. Τα παιδιά έχουν τόσο πολύ «μπουχτίσει» από διαταγές, ώστε και μόνον η σκέψη ότι οι γονείς έρχονται με τέτοιες διαθέσεις, τα κάνει να κλεισθούν στον εαυτό τους και να παρακολουθούν παθητικά. Μα, το μυστικό του διαλόγου αυτό ακριβώς είναι. Να νιώθει το παιδί ελεύθερο, ώστε να εκφράσει τον

εσωτερικό του κόσμο και τα προβλήματα που το απασχολούν. Μπορεί να ακούσουμε από αυτό πράγματα που δεν τα είχαμε φαντασθεί, εάν βέβαια μιλήσει ελεύθερα και με ειλικρίνεια.

Είναι σημαντικό για τη διεξαγωγή του διαλόγου να διασφαλίσουμε έναν χώρο εξωτερικής ησυχίας και μια κατάσταση ψυχικής γαλήνης. Δεν πρέπει να κάνουμε διάλογο μετά από δυσάρεστα γεγονότα, ψυχικές ταραχές, σχολικές δυσκολίες και εντάσεις του παιδιού ή με δική μας έλλειψη ηρεμίας, γιατί θα γίνει ένα έργο αγγαρείας και δεν θα έχει κανένα θετικό αποτέλεσμα. Ας μην αρχίζουμε διάλογο με την ψυχολογία και τη λογική ότι εμείς τα ξέρουμε όλα και το παιδί περιμένει από εμάς μόνο να μάθει. Υπάρχουν πολλά πράγματα, που οι νέοι τα ξέρουν καλύτερα από τους μεγάλους. Ας μην τα απαξιώνουμε τόσο πολύ τα παιδιά! Και από τα πιο μικρά μπορεί να ακούσουμε μια σοφή κουβέντα, να πάρουμε μια αλήθεια. Θα χρειαστεί μάλιστα για μερικά θέματα εμείς, οι μεγάλοι, να συμβουλευτούμε ειδικούς, ώστε να έχουμε στοιχεία για να τα πείσουμε. [...] Εξάλλου, πρέπει προηγουμένως να κλονίσουμε τη γνώμη του συνομιλητή μας με επιχειρήματα, προκειμένου να τον πείσουμε για την ορθότητα της αντίθετης γνώμης που εμείς έχουμε. Είναι προτιμότερο στον διάλογο πρώτα ν' ακούμε και μετά να μιλάμε. Γενικά, λόγω της αγάπης μας προς τα παιδιά και του αγαθού σκοπού που επιδιώκουμε, να σκεπτόμαστε ότι έχουμε μπροστά μας έναν σοβαρό συνομιλητή και ότι επιτελούμε ένα αξιόλογο έργο αγωγής.

A3. Η ανάγνωση του παραπάνω κειμένου προκάλεσε συζήτηση στην τάξη σου για τον τρόπο που επικοινωνούν σήμερα οι γονείς με τα παιδιά. Να καταγράψεις σε επιστολή 200-250 λέξεων που απευθύνεις στη συγγραφέα τις απόψεις που διατυπώσατε ως τμήμα, τονίζοντας ιδιαίτερα τις προτάσεις σας για ουσιαστική επικοινωνία γονέων και παιδιών.

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΛΕΟ ΜΠΟΥΣΚΑΛΙΑ (1924-1998)

Άκου

Το ακόλουθο ποίημα ανώνυμου δημιουργού περιλαμβάνει στο βιβλίο του «Ν' αγαπάμε ο ένας τον άλλον» (εκδ. Γλάρος) ο Λέο Μπουσκάλια, καθηγητής Παιδαγωγικής και ψυχολόγος.

Όταν σου ζητώ να μ' ακούσεις κι εσύ αρχίζεις
να δίνεις συμβουλές,
δεν έκανες αυτό που σου ζήτησα.

Όταν σου ζητώ να μ' ακούσεις κι εσύ αρχίζεις
να μου λες γιατί
δε νιώθω και τόσο ωραία, ποδοπατείς
τα αισθήματά μου.

Όταν σου ζητώ να μ' ακούσεις
και νιώθεις υποχρεωμένος να κάνεις κάτι
για να λύσεις τα προβλήματά μου,
δεν με κατάλαβες, όσο κι αν φαίνεται παράξενο.

Ίσως γι' αυτό η προσευχή αποδίδει σε μερικούς ανθρώπους.

Επειδή
ο Θεός είναι βουβός και δεν προσφέρει συμβουλές
και δεν προσπαθεί να τακτοποιήσει πράγματα.

Ο Θεός ακούει μόνο κι εμπιστεύεται εσένα
να τα βγάλεις πέρα με τον εαυτό σου.

Γι' αυτό, σε παρακαλώ, πρόσεξέ με κι άκουσέ με.

Κι αν θέλεις να μιλήσεις, περίμενε μια στιγμή,

θα 'ρθει η σειρά σου,

σου υπόσχομαι να σ' ακούσω κι εγώ προσεκτικά.

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Ποιο είναι το αίτημα του ποιητικού υποκειμένου από τον δέκτη; Εσύ τι ακριβώς θα ζητούσες σε ανάλογη περίπτωση διαλόγου από τον συνομιλητή σου;

ή

2. Να υποθέσεις ότι ο ποιητής είναι ένα παιδί που απευθύνεται στον γονιό του. Γράψε τον μεταξύ τους διάλογο αξιοποιώντας τα στοιχεία που σου δίνονται στο ποίημα.

Μονάδες 25